

Zakon o sprječavanju zloupotrebe droga

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. [28/2011](#) i [35/2013](#).

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom se, radi zaštite života i zdravlja ljudi, utvrđuju mjere za prevenciju i sprječavanje zloupotrebe droga, uslovi za proizvodnju i promet droga, mjere za pružanje stručne pomoći zavisnicima od droga i druga pitanja od značaja za sprječavanje zloupotrebe droga.

Član 2

Droga je svako bilje ili supstanca prirodnog ili sintetičkog porijekla, kao i psihotropne supstance koje mogu da izazovu promjenu ili poremećaj fizičkog i mentalnog zdravlja čovjeka, a koje su obuhvaćene Spiskom droga, psihotropnih supstanci i bilja koje se može koristiti za proizvodnju droga (u daljem tekstu: Spisak droga).

Drogom, u smislu ovog zakona, smatra se i preparat koji sadrži jednu ili više droga.

Član 3

- brisan -

Član 4

Spisak droga se sačinjava u skladu sa međunarodnim standardima i konvencijama Ujedinjenih nacija, kao i preporukama Evropske informacione mreže za droge i zavisnosti od droga (Reitox) i Sistema ranog upozorenja na nove sintetičke droge.

Spisak droga donosi organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja (u daljem tekstu: Ministarstvo), uz mišljenje organa uprave nadležnog za poslove policije i Agencije za lijekove i medicinska sredstva (u daljem tekstu: Agencija).

Izmjene i dopune Spiska droga vrše se u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana.

Spisak droga se objavljuje u "Službenom listu Crne Gore".

Član 5

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) **preparat** je bilo koji rastvor ili mješavina, u bilo kom fizičkom stanju, koji sadrži jednu ili više droga, psihotropnih supstanci, bilja ili djelova bilja, preparata ili derivata bilja koji se mogu koristiti za proizvodnju droga;

2) **gajenje bilja za dobijanje droge** obuhvata nabavku i posjedovanje sjemena, sjetvu, sađenje, uzimanje i posjedovanje djelova bilja ili bilo koji postupak koji služi za dobijanje droge;

3) **sredstvo za izradu droge** je predmet ili sprava koji su namijenjeni ili se upotrebljavaju za izradu droge;

4) **uvoznik** je svako pravno lice koje je odgovorno za poslove uvoza droga i koje podnosi carinsku deklaraciju;

5) **izvoznik** je svako pravno lice odgovorno za poslove izvoza droga i koje podnosi carinsku deklaraciju;

6) **tranzit** je prevoz droga preko teritorije Crne Gore, bez pretovara, istovara ili zamjene pošiljke od ulaska do izlaska sa teritorije Crne Gore;

7) **upotreba** je uzimanje (jednokratno, višekratno, povremeno ili redovno) ili izlaganje djelovanju droga u skladu sa terapijskim indikacijama;

8) **komorbiditet** označava postojanje ili udruženost dva ili više poremećaja kod istog lica bez obzira na redosljed njihove pojave i bez obzira da li su se kod istog lica javljali ili smjenjivali u različitim periodima života;

9) **resocijalizacija** je planski i sistematski proces korigovanja društveno neprilagođenih stavova, uvjerenja, sistema vrijednosti i asocijalnog ponašanja, sa ciljem ponovnog integrisanja zavisnika u društvenu sredinu;

10) **rehabilitacija** je primjena metoda psihofizičke i socijalne pomoći zavisnicima koja se oslanja na osposobljavanje zavisnika za optimalno korišćenje njihovih kapaciteta i sposobnosti, što zahtijeva timski rad stručnjaka različitih profila, a posebno socijalnih radnika;

11) **sistem ranog upozorenja na nove sintetičke droge** je mehanizam za brzu razmjenu informacija o pojavi, proizvodnji, prodaji, korišćenju i rizicima od novih supstanci koje nijesu navedene u spiskovima konvencija Ujedinjenih nacija, a predstavljaju opasnost po ljudsko zdravlje;

12) **Evropski centar za praćenje droga i zavisnosti od droga** je referentna agencija Evropske Unije koja ima ulogu da obezbijedi naučno utemeljene, objektivne i uporedive informacije u cilju sprječavanja zloupotrebe droga;

13) Evropska informaciona mreža za droge i zavisnosti od droga predstavlja kadrovsku i informacionu povezanost nacionalnih informacionih jedinica.

II. MJERE PREVENCIJE I SPRJEČAVANJA ZLOUPOTREBE DROGA I POMOĆI ZAVISNICIMA OD DROGA

Član 6

Mjere za prevenciju i sprječavanje zloupotrebe droga su skup stručno osmišljenih, sistematizovanih i planiranih mjera i postupaka usmjerenih ka sprječavanju pojave zloupotrebe droga, kao i smanjenju ponude i potražnje droga.

Zloupotreba droga je gajenje ili prerada bilja za dobijanje droga, posjedovanje sredstava za izradu droga, namjerna i prekomjerna upotreba droga van terapijskih indikacija, kao i proizvodnja i promet droga suprotno odredbama ovog zakona.

Roditelji, usvojioci, staratelji, nastavnici, vaspitači, zdravstveni radnici, radnici u socijalnim službama, sportski radnici i poslodavci dužni su da preduzmu mjere za prevenciju i suzbijanje zloupotrebe droga kod djece i omladine.

U cilju suzbijanja zloupotrebe droga državni organi, organi državne uprave i lokalne uprave dužni su da svaku okolnost koja izaziva sumnju u zakonitost postupanja u vezi sa drogom, a koju saznaju tokom obavljanja svojih dužnosti i poslova, prijave policiji odmah po saznanju.

Obrazovane i vaspitne, kulturne, naučne i druge ustanove i udruženja, kao i pravna lica koja obavljaju ugoditeljsku djelatnost, organizuju kulturno zabavne i sportske priredbe, obavljaju turističku djelatnost, dužni su da svaku okolnost koja izaziva sumnju u zakonitost postupanja u vezi sa drogom, a koju saznaju tokom obavljanja svojih dužnosti i poslova, prijave policiji odmah po saznanju.

Fizička lica, odgovorna lica u pravnim licima, zaposleni u poštama i druga lica koja učestvuju u prenosu i dostavljanju stvari, agenti, špediteri, transportni i skladišni radnici i sva druga lica koja učestvuju u prevozu lica i stvari dužna su da svaku okolnost koja izaziva sumnju u zakonitost postupanja u vezi sa drogom, a koju saznaju tokom obavljanja svojih dužnosti i poslova, prijave policiji odmah po saznanju.

Posada broda ili aviona, kao i putnici na tim objektima, dužni su da u slučaju pronalaska droge, bilja ili dijela bilja iz koga se može dobiti droga ili sumnje da je postupljeno suprotno odredbama ovog zakona, odmah obavijeste kapetana broda ili aviona, koji će nakon prijema obavještenja prijaviti policiji.

Član 7

U cilju prevencije i sprječavanja zloupotrebe droga, očuvanja i unaprjeđenja zdravog načina života, zdravlja, informisanja i edukacije o opasnostima zloupotrebe droga, pomoći zavisnicima od droga i njihovim porodicama, efikasnog i koordiniranog pristupa i unaprjeđenja stanja u oblasti droga, Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) donosi Nacionalnu strategiju za sprječavanje zloupotrebe droga (u daljem tekstu: Strategija).

Strategijom se određuju organi i organizacije i utvrđuju aktivnosti, kao i mjere i rokovi za izvršavanje utvrđenih obaveza.

Subjekti iz stava 2 ovog člana donose programe za ostvarivanje ciljeva iz Strategije, uz mišljenje Komisije za droge.

Član 8

Radi sprovođenja aktivnosti iz oblasti prevencije zloupotrebe droga, u jedinicama lokalne samouprave obrazuju se kancelarije za prevenciju bolesti zavisnosti (u daljem tekstu: kancelarije).

Nevladine organizacije koje sprovode programe iz oblasti prevencije zloupotrebe droga sarađuju sa kancelarijama.

Član 9

Radi praćenja i pružanja podrške aktivnostima koje su usmjerene na sprječavanje zloupotrebe droga, Vlada osniva Državni savjet za sprječavanje zloupotrebe droga (u daljem tekstu: Savjet).

Savjet:

- promoviše preventivne aktivnosti i javne informacije vezane za štete nastale zloupotrebom droga;
  - prati sprovođenje Strategije;
  - pruža podršku aktivnostima opštinskih kancelarija za prevenciju bolesti zavisnosti;
  - razmatra i usvaja programske aktivnosti pojedinih organa i organizacija nadležnih za sprovođenje Strategije;
  - razmatra prijedloge Komisije za droge;
  - prati međunarodnu saradnju i razvoj sistema za prikupljanje podataka;
  - predlaže unaprjeđenje zakonskih rješenja;
  - obavlja i druge poslove u skladu sa Strategijom.
- Stručne i administrativne poslove za potrebe Savjeta obavlja Ministarstvo.
Bliži sastav, broj članova i način rada Savjeta utvrđuje se aktom o obrazovanju.

Član 10

Obavljanje stručnih poslova u oblasti sprječavanja zloupotrebe droga vrši Komisija za droge koju obrazuje Ministarstvo.

Komisiju iz stava 1 ovog člana čine stručnjaci iz oblasti psihijatrije, narkologije, socijalne zaštite, farmakologije, toksikologije, obrazovanja, kao i predstavnici iz drugih oblasti.

Aktom o obrazovanju Komisije iz stava 1 ovog člana bliže se uređuje njen sastav i način rada.

Komisija iz stava 1 ovog člana:

- prati stanje u oblasti prevencije i sprječavanja zloupotrebe droga;
- prati stanje koje se tiče zdravstvene i socijalne zaštite zavisnika;
- daje stručna mišljenja na predloge programskih aktivnosti organa i organizacija utvrđenih Strategijom, u cilju prevencije i sprječavanja zloupotrebe droga, pomoći licima koja su zavisnici i njihovim porodicama;
- predlaže Ministarstvu stručne smjernice za pomoć zavisnicima;
- saraduje sa naučno-istraživačkim ustanovama, medijima, nevladinim organizacijama, pravnim licima u vezi sa prevencijom, liječenjem, pomoći, rehabilitacijom i socijalnom reintegracijom zavisnika i njihovih porodica;
- daje mišljenja u postupku inspeksijskog nadzora;
- prati savremena naučna i stručna dostignuća u oblasti droga,
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.

Član 11

Zavisnik je lice koje se zloupotrebom droga dovelo u stanje zavisnosti od droga, odnosno nekontrolisane fizičke i psihičke potrebe za upotrebom droga.

Zavisniku od droga se pruža pomoć, u skladu sa stručnim smjernicama, koja obuhvata postupke i mjere zdravstvene i socijalne zaštite, kao što su detekcija, dijagnostika, urgentne intervencije, detoksikacija, psihofarmakološko liječenje osnovne bolesti i komorbiditeta, produženo liječenje, socijalna rehabilitacija i resocijalizacija, obezbjeđenje stalne stručne pomoći, savjetovanje, prevencija i saniranje štetnih posljedica nastalih zloupotrebom droga, praćenje, kao i porodična terapija.

Pomoć zavisniku koja obuhvata postupke i mjere zdravstvene zaštite pružaju zdravstvene ustanove, u skladu sa stručnim smjernicama koje propisuje Ministarstvo.

Zdravstvene ustanove i nevladine organizacije registrovane za pružanje pomoći zavisniku mogu da pružaju pomoć i sprovođenjem programa smanjenja štetnih posljedica zloupotrebe droga, u skladu sa stručnim smjernicama iz stava 3 ovog člana.

Član 12

Zavisnicima koji su liječeni od bolesti zavisnosti obezbjeđuje se rehabilitacija i resocijalizacija u posebnim ustanovama, u skladu sa zakonom.

U ustanovama iz stava 1 ovog člana zavisnicima koji su liječeni od bolesti zavisnosti pruža se pomoć u rehabilitaciji i resocijalizaciji primjenom metoda i postupaka, u skladu sa programima iz člana 7 stav 3 ovog zakona i stručnim smjernicama koje donosi organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja, uz mišljenje Ministarstva.

Uslove koje moraju da ispunjavaju ustanove iz stava 1 ovog člana, u pogledu prostora, kadra i opreme, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja.

Član 13

Na osnivanje i način rada, kao i vršenje nadzora nad ustanovama iz člana 12 ovog zakona primjenjuju se odredbe Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti.

III. PRAĆENJE ZLOUPOTREBE DROGA

Član 14

Praćenje zloupotrebe droga se ostvaruje kroz informacionu mrežu za droge koja predstavlja sistemski mehanizam za standardizovano praćenje problematike droga, prikupljanje i analizu podataka i informacija vezanih za indikatore Evropskog centra za praćenje droga i zavisnosti od droga, radi njihovog upoređivanja na evropskom nivou, istovremeno i razvoja informacionog sistema u skladu sa potrebama, interesima i specifičnostima Crne Gore.

Prikupljene i obrađene informacije i podaci koriste se redovno za evaluaciju potreba i planiranja mjera prevencije, liječenja, pomoći, programa smanjenja šteta, nadzora i sprječavanja kriminaliteta zbog zloupotrebe droga i cjelokupne politike suzbijanja zloupotrebe droga na nacionalnom nivou.

Radi ostvarivanja aktivnosti iz stava 1 ovog člana u Ministarstvu se organizuje informaciona jedinica za droge (u daljem tekstu: informaciona jedinica).

U informacionoj jedinici se objedinjavaju podaci iz stava 1 ovog člana, u skladu sa propisanim standardima i dostavljaju i razmjenjuju sa međunarodnim tijelima.

Član 15

Organi i organizacije, u skladu sa utvrđenim obavezama iz Strategije, čine informacionu mrežu iz člana 14 stav 1 ovog zakona i dužne su da prikupljaju i dostavljaju podatke informacionoj jedinici.

Nevladine organizacije iz člana 11 stav 4 i ustanove iz člana 12 stav 2 ovog zakona dužne su da popunjavaju prijavu o zavisnicima i dostavljaju Institutu za javno zdravlje, u skladu sa Zakonom o zbirkama podataka u oblasti zdravstva.

Podaci iz st. 1 i 2 ovog člana dostavljaju se bez ličnih podataka o zavisnicima, u skladu sa zakonom.

Rokove, vrstu, način prikupljanja, obrade i analize podataka i dostavljanja informacija po utvrđenim smjernicama, standardima i obavezanim indikatorima Evropskog centra za praćenje droga i zavisnosti na droge, propisuje Ministarstvo.

Član 16

Ministarstvo saraduje sa Evropskim centrom za praćenje droga i zavisnosti od droga i drugim referentnim evropskim organima i agencijama, organima Ujedinjenih nacija i drugim međunarodnim organizacijama u oblasti droga.

IV. GAJENJE BILJA KOJE MOŽE DA SE KORISTI ZA PROIZVODNJU DROGA

Član 17

Od bilja iz kojeg se može dobiti droga može se gajiti mak i konoplja, u svrhu i pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Samoniklo bilje koje može da se koristi za proizvodnju droga mora biti uništeno.

Lice koje je po bilo kom osnovu vlasnik, odnosno korisnik zemljišta na kojem se nalazi samoniklo bilje dužno je da to bilje uništi.

Ukoliko lice iz stava 3 ovog člana ne uništi bilje, bilje će uništiti organ uprave nadležan za fitosanitarne poslove, o trošku vlasnika, odnosno korisnika zemljišta.

Član 18

Gajenje maka i konoplje dozvoljeno je za prehrambene i industrijske svrhe.

Mak i konoplju mogu da gaje pravna i fizička lica koja imaju dozvolu za gajenje maka i konoplje i zaključen ugovor o otkupu cjelokupnog roda sa pravnim licem registrovanim za promet maka i /ili konoplje, u skladu sa zakonom.

Dozvolu iz stava 2 ovog člana, na zahtjev pravnog i fizičkog lica, izdaje organ uprave nadležan za fitosanitarne poslove.

Evidenciju o izdatim dozvolama za gajenje maka i konoplje vodi organ uprave nadležan za fitosanitarne poslove.

Organ iz stava 4 ovog člana dužan je da o izdatim dozvolama za gajenje maka i konoplje obavještava i organ uprave nadležan za poslove policije, u roku od sedam dana od dana izdavanja dozvole.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, pravno lice koje koristi mak i/ili konoplju u naučne svrhe može bez dozvole da gaji mak i/ili konoplju, ukoliko za te namjene registruje površine za uzgajanje kod organa uprave nadležnog za fitosanitarne poslove.

Oblik i sadržaj zahtjeva za gajenje maka i konoplje, obrazac i sadržaj dozvole iz stava 2 ovog člana, postupak prijavljivanja površina na kojima se uzgaja mak i konoplja i vođenje evidencije o izdatim dozvolama za gajenje maka i konoplje propisuje organ državne uprave nadležan za poslove poljoprivrede.

Član 19

Lice koje gaji mak i /ili konoplju dužno je da, u roku od četiri mjeseca od dana ubiranja roda, preda pravnom licu sa kojim ima zaključen ugovor o otkupu cjelokupan rod.

Pravno lice koje vrši otkup dužno je da od lica iz stava 1 ovog člana otkupi cjelokupan rod, u roku utvrđenom u stavu 1 ovog člana.

Član 20

Lice koje gaji mak i/ili konoplju dužno je da prijavi organu uprave nadležnom za poslove policije okolnosti koje mogu da ukažu na sumnju da su mak ili djelovi maka, odnosno konoplje neovlašćeno upotrijebljeni ili da bi se mogli neovlašćeno upotrijebiti za proizvodnju droge (rezanje, branje zelenih čahura maka).

Član 21

Promet prerađevina maka i/ili konoplje koje se koriste za medicinske ili farmaceutske namjene može da vrši pravno lice kome, po zaključenom ugovoru o kupovini maka i/ili konoplje sa uzgajivačem, Agencija izda dozvolu za promet prerađevina maka i/ili konoplje.

Pravno lice iz stava 1 ovog člana dužno je da vodi evidenciju o količini kupljenih prerađevina maka, odnosno konoplje.

V. USLOVI ZA PROIZVODNJU I PROMET DROGA

Član 22

Proizvodnja droga obuhvata pripremu, obradu, miješanje, pročišćavanje i bilo koji postupak kojim se dobija droga ili koji može doprinijeti proizvodnji droga.

Promet droga obuhvata uvoz, izvoz, tranzit, prevoz, skladištenje, isporuku, kupovinu, prodaju, posredovanje pri kupovini ili prodaji, kao i svako rukovanje drogama, zamjenu, izdavanje na recept ili bilo koji način stavljanja u promet droge.

Član 23

Proizvodnju i promet droga za medicinske i farmaceutske namjene može da vrši pravno lice koje ima dozvolu za proizvodnju i promet lijekova.

Dozvolu iz stava 1 ovog člana, na zahtjev pravnog lica, izdaje Agencija, na period od pet godina i ne može se prenijeti na drugo pravno lice.

Zahtjev za produženje dozvole za proizvodnju i promet droga pravno lice podnosi Agenciji, šest mjeseci prije isteka roka važenja dozvole.

Troškovi za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana padaju na teret pravnog lica koje je podnijelo zahtjev za dobijanje dozvole za proizvodnju, odnosno promet droga.

Na uslove koje moraju da ispunjavaju pravna lica za proizvodnju i promet droga iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju propisi koji se odnose na proizvodnju i promet lijekova.

Član 24

Odobrenje za korišćenje droga u industriji može se izdati pod uslovom da pravno lice obezbijedi da se proizvedena roba neće zloupotrijebiti, kao i da se ta droga korišćena kao sastojak ne može jednostavno izdvojiti.

Pravnom licu iz stava 1 ovog člana Ministarstvo izdaje odobrenje, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva, na period od pet godina.

U odobrenju iz stava 1 ovog člana posebno se navodi svaka djelatnost za koju je pravno lice ovlašćeno, svrha obavljanja djelatnosti i svaka droga razvrstana prema Spisku droga, za koju je pravno lice ovlašćeno da koristi.

Član 25

Pravna lica koja se bave naučnim, istraživačkim i obrazovnim radom, policija, forenzičke i toksikološke laboratorije, specijalizovane dijagnostičke laboratorije, mogu da gaje, proizvode, kupuju, uvoze, posjeduju, odnosno koriste droge u količinama koje su dovoljne za obavljanje djelatnosti, ukoliko za ovu namjenu dobiju odobrenje za korišćenje droga.

Pravnom licu iz stava 1 ovog člana Ministarstvo izdaje odobrenje za korišćenje droga, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva, na period od godinu dana.

Sadržinu zahtjeva i dokumentaciju potrebnu za dobijanje odobrenja za korišćenje droga, kao i oblik i sadržinu odobrenja iz člana 24 stav 2 ovog zakona i stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 25a

Slanje uzoraka zaplijenjenih droga preko državne granice za otkrivanje, istragu i krivično gonjenje, kao i za forenzičke analize i razmjenu informacija sa nadležnim organima drugih država vrši organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: nadležni organ).

Prenošenje droga iz stava 1 ovog člana vrši nadležni organ, odnosno organ za čije potrebe se vrši prenošenje, na osnovu ovlašćenja koje izdaje nadležni organ.

Nadležni organ dostavlja Ministarstvu šestomjesečne izvještaje o prenesenim uzorcima droga, koji sadrže podatke o vrsti, količini, namjeni i drugim činjenicama od značaja za ove aktivnosti.

Način slanja zaplijenjenih uzoraka droga preko državne granice i količine koje su dovoljne za svrhe iz stava 1 ovog člana, kao i oblik i sadržinu obrasca za prenošenje uzoraka droga preko državne granice propisuje nadležni organ, uz mišljenje Ministarstva.

Član 26

Dozvola za proizvodnju i promet droga iz člana 23 ovog zakona i odobrenje za korišćenje droga iz čl. 24 i 25 ovog zakona ne može se izdati pravnom licu koje je kažnjavano za krivična djela zloupotrebe droga ili pranja novca, ni pravnom licu čiji su zaposleni osuđivani za ta krivična djela.

Ministarstvo, odnosno Agencija pribavlja od nadležnog organa za vođenje kaznene evidencije dokaz da pravno lice, osnivač, odgovorno lice i zaposleni nijesu osuđivani, odnosno da se ne vodi krivični postupak zbog krivičnih djela iz stava 1 ovog člana.

Član 27

Godišnje potrebe za drogama iz člana 23 ovog zakona utvrđuje Agencija, a iz čl. 24 i 25 ovog zakona Ministarstvo.

Pravna lica koja vrše proizvodnju i promet droga iz člana 23 ovog zakona, kao i pravna lica iz čl. 24 i 25 ovog zakona dostavljaju godišnje potrebe za drogama Agenciji, odnosno Ministarstvu, do 31. marta tekuće godine, za narednu godinu.

Odluku o ukupnim godišnjim potrebama za drogama iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.

Član 28

Agencija odobrava maksimalnu količinu droga koju pravno lice koje ima dozvolu za proizvodnju i promet droga može da proizvede, odnosno da drži u skladištu tokom kalendarske godine.

Pravno lice iz člana 23 ovog zakona je dužno da četiri puta godišnje podnese Agenciji izvještaj o količinama droga koje su uvezene ili izvezene, uz podatak o državi porijekla i državi koja je odredište, u roku od 15 dana po isteku kvartala.

Pravna lica iz čl. 24 i 25 ovog zakona dužna su da vode evidenciju o količini droge koju proizvode, uvoze, koriste, posjeduju ili koju će da unište.

Evidencija iz stava 3 ovog člana sadrži i vrijeme kada se ove aktivnosti sprovode, kao i imena isporučilaca.

Evidencije iz stava 3 ovog člana kao i cjelokupna poslovna i carinska dokumentacija čuvaju se najmanje pet kalendarskih godina.

Pravna lica iz čl. 24 i 25 ovog zakona dužna su da Ministarstvu dostave izvještaj o korišćenim, uništenim ili skladištenim količinama droga do 31. januara tekuće za prethodnu godinu, a na zahtjev i češće.

Bliži način vođenja i čuvanja evidencija iz stava 3 i dostavljanja izvještaja iz st. 2 i 6 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 29

Proizvodnju i promet droga može da vrši pravno lice samo u postrojenjima i prostorijama namijenjenim za tu svrhu, koje ispunjavaju bezbjedonosne uslove kojima se olakšava kontrola i sprječavanje neovlašćenog otuđenja droga.

Bliže bezbjedonosne uslove koje moraju da ispune postrojenja i prostorije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo, uz saglasnost nadležnog organa.

Član 30

Pakovanje koje se koristi za promet droga mora da sadrži naziv proizvođača, naziv droga iz Spiska droga, hemijski sastav (ako se radi o smješi i/ili prirodnom proizvodu), jačinu droge, količinu, kao i druge podatke u skladu sa zakonom.

Član 31

Pravno lice koje vrši proizvodnju, odnosno promet droga dužno je da, bez odlaganja, obavijesti Ministarstvo, odnosno Agenciju i organ uprave nadležan za poslove policije o svim činjenicama koje upućuju na sumnju o zloupotrebi droga u proizvodnji, odnosno prometu, kao i o neuobičajenim porudžbinama, krađi droga ili o drugim nedozvoljenim aktivnostima u vezi proizvodnje, odnosno prometa droga.

VI. UVOZ, IZVOZ I TRANZIT DROGA

Član 32

Uvoz, izvoz i tranzit droga mogu da vrše pravna lica iz člana 23 ovog zakona, koja imaju dozvolu za proizvodnju i promet droga, na osnovu posebne dozvole za uvoz, izvoz ili tranzit droga koju izdaje Agencija.

Uvoz droga mogu da vrše i pravna lica iz čl. 24 i 25 ovog zakona na osnovu posebne dozvole koju izdaje Ministarstvo.

Dozvola za uvoz droga izdaje se na period od šest mjeseci i važi od dana izdavanja dozvole.

Dozvola za izvoz i tranzit droga izdaje se na period važenja dozvole za uvoz, koju je izdao nadležni organ države u koju se uvozi droga.

Pravno lice iz st. 1 i 2 ovog člana je dužno da, na osnovu dobijene dozvole, izvrši uvoz, odnosno izvoz ili tranzit droga u roku važenja dozvole i to jednovremeno.

Sadržinu i obrazac dozvole iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 32a

Pravno lice koje je izvršilo uvoz, odnosno izvoz droge dužno je da, u roku od 15 dana od dana izvršenog uvoza, odnosno izvoza droge obavijesti Ministarstvo, odnosno Agenciju o količini uvezene, odnosno izvezene droge.

Pravno lice koje nije izvršilo uvoz, odnosno izvoz droge u periodu određenom u dozvoli za uvoz, odnosno izvoz droge, dužno je da o tome obavijesti Ministarstvo, odnosno Agenciju i da vrati sve primjerke dozvole za uvoz, odnosno izvoz droge koje posjeduje, u roku od 15 dana od dana prestanka važenja dozvole.

Ministarstvo, odnosno Agencija, u roku od tri mjeseca od dana prestanka važenja dozvole, vraća dozvolu za uvoz droge nadležnom organu države koji je izdao tu dozvolu, uz obavještenje da izvoz droge nije izvršen.

Član 33

Dozvola iz člana 32 st. 1 i 2 ovog zakona izdaje se na zahtjev pravnog lica.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) naziv i adresu uvoznika ili izvoznika;
- 2) međunarodni nezaštićeni naziv (INN) droge, farmaceutski oblik, ukoliko se radi o preparatu, njegov prodajni naziv, kao i količinu svake supstance, biljke i preparata;
- 3) rok u kojem će se uvoz ili izvoz izvršiti;
- 4) transportno sredstvo koje će biti korišćeno i naziv graničnog prelaza.

Uz zahtjev za izvoz pravno lice prilaže i dozvolu za uvoz od strane države u koju se uvozi droga.

Član 34

U slučajevima prirodnih i drugih katastrofa ili u hitnim slučajevima, Ministarstvo može da izda odobrenje za uvoz droga, ako međunarodnim sporazumom nije drukčije regulisano.

Član 35

Uz svaku pošiljku droge koja se uvozi mora biti dostavljen primjerak ili ovjerena kopija dozvole za izvoz države izvoznice.

Ukoliko je količina droge koja se uvozi manja od količine navedene u dozvoli za izvoz, carinski organ je dužan da o tome sačini zabilješku na dozvoli i na svakoj ovjereoju kopiji, kao i u dokumentaciji koju vodi carinski organ.

Ministarstvo, odnosno Agencija su dužni da dozvolu za izvoz uz priloženu dokumentaciju dostave državi iz koje se droga uvozi.

Droge se mogu izvoziti iz Crne Gore, ukoliko država u koju se droge uvoze potvrdi da je izdata dozvola za uvoz takve pošiljke.

Član 36

Dokumentacija za uvoz, izvoz i tranzit droga (fakture, tovarni listovi, potvrde, carinske ili dozvole za transport i druge vrste dozvola) sadrži:

- 1) naziv droge kako je naveden u Spisku droga, kao i prodajni naziv preparata ako postoji;
- 2) količine koje se izvoze iz Crne Gore, odnosno koje se uvoze;
- 3) naziv i adresu izvoznika, odnosno uvoznika.

Član 37

Pravno lice koje vrši tranzit droga mora da ima:

- 1) dozvolu za izvoz od države iz koje se droga izvozi;
- 2) dozvolu za uvoz od države u koju se droga uvozi;
- 3) dozvolu za tranzit preko teritorije treće države prema krajnjem odredištu, odnosno potvrdu nadležnog organa te države da tranzit kroz tu državu nije uslovljen posebnom dozvolom.

Član 38

Prilikom tranzita droga iz člana 37 ovog zakona carinski organ je dužan da:

- 1) utvrdi vrstu i količinu droge za svaki paket;
- 2) upiše u isprave koje se podnose uz carinsku deklaraciju naziv države iz koje je pošiljka poslata i naziv države odredišta pošiljke;
- 3) odmah obavijesti Ministarstvo, odnosno Agenciju o pošiljci.

Član 39

Zabranjen je tranzit droga preko Crne Gore do odredišta različitog od onog koje je dato na dozvoli za izvoz.

U slučaju podnošenja zahtjeva za promjenu rute ili promjene vezane za primaoca pošiljke, smatraće se da se radi o izvozu iz Crne Gore u državu različitu od one koja je prethodno utvrđena.

Pravno lice koje vrši tranzit dužno je da obezbijedi da se osobine (fizičke, hemijske ili mikrobiološke) droge neće promijeniti tokom tranzita ili da neće biti stavljene pod uticaj koji bi mogao da promijeni njihove osobine, kao i da obezbijedi da originalno pakovanje i pečat ne budu promijenjeni.

Član 40

Odredbe čl. 37, 38 i 39 ovog zakona ne primjenjuju se na pošiljke droga prema drugim državama koje se prenose avionom.

Ukoliko avion treba da sleti na teritoriju Crne Gore, uključujući i slijetanje u hitnim slučajevima, smatraće se da se radi o izvozu pošiljke droga u državu odredišta samo ako je pošiljka iznijeta iz aviona ili ako okolnosti to nalažu.

Član 41

Prilikom uvoza, izvoza i tranzita droga carinski organ je dužan da pri puštanju robe, na dozvoli za uvoz, izvoz i tranzit droga upiše datum, mjesto carinjenja i ime carinskog službenika koji je izvršio carinjenje.

Carinski organ iz stava 1 ovog člana je dužan da primjerak ili kopiju dozvole iz stava 1 ovog člana dostavi Agenciji, odnosno Ministarstvu, u roku od 15 dana od dana kad je izvršeno carinjenje.

Pošiljke droga koje se uvoze, odnosno izvoze carinski organ će privremeno zadržati, odnosno oduzeti, ukoliko utvrdi da ne postoji potrebna dozvola za uvoz, odnosno izvoz droga ili ukoliko dozvola nije usklađena sa propisanim sadržajem, dok se ne utvrdi drukčije.

VII. USLOVI ZA POSJEDOVANJE DROGA

Član 42

Brodovi i avioni u međunarodnom saobraćaju mogu da posjeduju droge koje se koriste za ukazivanje prve medicinske pomoći, u količinama neophodnim za tu namjenu, uz prethodno dobijeno odobrenje koje izdaje Agencija.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se odgovornom licu u pravnom licu koje posjeduje prevozno sredstvo.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana sadrži naziv pravnog lica, ime odgovornog lica, vrstu i količinu droga, kao i uslove pod kojima se droge skladište i prevoze.

Odgovorno lice iz stava 2 ovog člana dužno je da vodi evidenciju o drogama iz stava 1 ovog člana, koja se čuva najmanje dvije kalendarske godine.

Član 42a

Lice može posjedovati lijek koji sadrži drogu za ličnu terapiju u količini koju odredi ljekar.

Član 43

Lice koje prelazi državnu granicu može da posjeduje lijek koji sadrži drogu u količini potrebnoj za ličnu terapiju, za period od najviše 30 dana na osnovu potvrde (izvještaja) izabranog doktora ili doktora medicine specijaliste iz oblasti metalnog zdravlja.

Lice koje prelazi državnu granicu može da posjeduje lijek koji sadrži drogu u količini potrebnoj za terapiju životinje koja putuje sa njim, za period od najviše 30 dana na osnovu potvrde (izvještaja) doktora veterinarske medicine.

Prilikom prelaska državne granice, lice iz stava 1 ovog člana je dužno da posjeduje potvrdu (izvještaj) o neophodnosti lijeka. Potvrda o neophodnosti posjedovanja lijeka ne može biti starija od 90 dana.

Prilikom prelaska državne granice, lice iz stave 2 ovog člana, dužno je da carinskom organu prijavi potvrdu o neophodnosti posjedovanja lijeka.

Član 44

Policijski službenici mogu da posjeduju droge u svrhu otkrivanja učinioca krivičnog djela i prekršaja, uz saglasnost nadležnog državnog tužioca, odnosno suda.

Član 45

Zabranjena je upotreba, proizvodnja, promet, posjedovanje droga za ličnu upotrebu i sredstava za proizvodnju droga, kao i gajenje bilja koje se može koristiti za proizvodnju droga, osim pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Zabranjeno je izdavati ljekove koji sadrže droge licima mlađim od 18 godina života.

Član 45a

Zabranjeno je izlagati drugog djelovanju droge, osim u slučaju propisanog liječenja.

Član 46

Zabranjeno je direktno i indirektno oglašavanje i davanje informacija posredstvom medija, interneta ili na bilo koji drugi način (poštom, posjetom i sl.), koje se odnose na proizvodnju, promet, upotrebu droga i metoda pomoći.

Član 47

Na postupke propisane ovim zakonom shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim je uređen opšti upravni postupak, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

VIII. ODUZIMANJE I UNIŠTAVANJE DROGA

Član 48

Droge koje se gaje, proizvode, stavljaju u promet ili nađu u posjedu suprotno odredbama ovog zakona oduzeće se.

Ako se droge koje su oduzete mogu koristiti kao sirovine za proizvodnju i dalju preradu, organ koji je donio odluku o oduzimanju, po okončanju prekršajnog ili krivičnog postupka, predaje droge, uz naknadu, pravnom licu koje ima dozvolu za proizvodnju droga ili ustupa, bez naknade, pravnim licima iz člana 25 ovog zakona.

Organ koji vodi postupak može odlučiti da se droge iz stava 1 ovog člana, koje se zbog njihovog svojstva ne mogu skladištiti na duži period, prodaju ili unište komisijски prije okončanja postupka, nakon što se uzorci droga prethodno zaštite.

Komisiju iz stava 3 ovog člana imenuje organ koji je odlučio o oduzimanju droga.

Komisija šestomjesečno podnosi izvještaj Ministarstvu o količini oduzete i uništene droge.

Sredstva od prodaje droga iz stava 2 ovog člana su prihod budžeta Crne Gore.

Ukoliko se oduzete droge ne mogu upotrijebiti u skladu sa ovim zakonom, uništavaju se.

Sredstva za uništavanje droga obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore.

Član 49

Organ koji oduzima drogu vodi evidenciju o količini oduzete droge.

Organ koji odlučuje u krivičnom ili prekršajnom postupku vrši nadzor nad skladištenjem oduzetih droga.

Način uništavanja droga i vođenja evidencije o oduzetim i uništenim drogama iz člana 48 ovog zakona propisuje Ministarstvo, uz mišljenje Agencije za zaštitu životne sredine.

Podaci iz evidencije iz stava 3 ovog člana dostavljaju se Ministarstvu kvartalno, u roku od 15 dana, od isteka kvartala.

IX. NADZOR

Član 50

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, u odnosu na pružanje pomoći zavisnicima u skladu sa stručnim smjernicama, sprovođenje programa smanjenja štetnih posljedica zloupotrebe droga od strane registrovanih nevladinih organizacija, proizvodnju, uvoz, promet, tranzit, korišćenje, posjedovanje i uništavanje droga vrši Ministarstvo.

Poslove inspekcijskog nadzora iz stava 1 ovog člana vrši organ uprave nadležan za poslove inspekcijskog nadzora, preko zdravstvene inspekcije.

Poslove inspekcijskog nadzora u odnosu na gajenje bilja koje može da se koristi za proizvodnju droga vrši organ uprave nadležan za poslove inspekcijskog nadzora, preko fitosanitarne inspekcije.

Nadzor u odnosu na posjedovanje lijeka koji sadrži drogu za ličnu terapiju, kao i posjedovanje droga za ličnu upotrebu vrši organ uprave nadležan za poslove policije.

X. KAZNE NE ODREDBE

Član 51

Novčanom kaznom od 2.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) prilikom pružanja pomoći zavisnicima zdravstvena ustanova ne primjenjuje metode i postupke koji su u skladu sa stručnim smjernicama koje utvrđuje Ministarstvo (član 11 stav 3);

2) sprovodi programe smanjenja štetnih posljedica zloupotrebe droga koji nije u skladu sa stručnim smjernicama (član 11 stav 4);

3) ne uništi samoniklo bilje koje se može koristiti za proizvodnju droge (član 17 stav 3);

4) ne zaključi ugovor o otkupu cjelokupnog roda sa pravnim licem registrovanim za promet maka i/ili konoplje (član 18 stav 2);

5) ne registruje površine na kojima uzgaja mak i/ili konoplju u naučne svrhe kod organa uprave nadležnog za fitosanitarne poslove (član 18 stav 6);

6) ne preda pravnom licu sa kojim ima zaključen ugovor o otkupu maka i/ili konoplje cjelokupan rod u roku od 4 mjeseca od dana ubiranja roda (član 19 stav 1);

7) ne otkupi cjelokupan rod od lica koje uzgaja mak i/ili konoplju u roku utvrđenom u članu 19 stav 1 (član 19 stav 2);

8) gaji mak i/ili konoplju, a ne prijavi organu uprave nadležnom za poslove policije okolnosti koje mogu da ukažu na sumnju da su mak ili djelovi maka, odnosno konoplje neovlašćeno upotrijebljeni ili da bi se mogli neovlašćeno upotrijebiti za proizvodnju droge (rezanje, branje zelenih čahura maka) (član 20);

9) ne vodi evidenciju o količini kupljenih prerađevina maka, odnosno konoplje (član 21 stav 2);

10) ne dostavi godišnju potrebu za drogama Agenciji, odnosno Ministarstvu do 31. marta tekuće godine, za narednu godinu (član 27 stav 2);

11) ne podnese Agenciji izvještaj o količinama droga koje su uvezene ili izvezene, četiri puta godišnje, uz podatak o državi porijekla i državi koja je odredište u roku od 15 dana po isteku kvartala (član 28 stav 2);

12) ne vodi evidenciju o količini droge koju proizvodi, uvozi, koristi, posjeduje ili koju će da uništi (član 28 stav 3);

13) ne evidentira vrijeme svake aktivnosti vezane za proizvodnju, korišćenje, posjedovanje droga kao i imena isporučilaca (član 28 stav 4);

14) ne čuva evidenciju o drogama i cjelokupnu poslovnu i carinsku dokumentaciju najmanje pet kalendarskih godina (član 28 stav 5);

15) ne dostavi Ministarstvu izvještaj o korišćenim, uništenim ili skladištenim količinama droga do 31. januara tekuće za prethodnu godinu (član 28 stav 6);

16) vrši proizvodnju i promet droga, a ne obavijesti Ministarstvo, odnosno Agenciju i organ uprave nadležan za poslove policije o svim činjenicama koje upućuju na sumnju o zloupotrebi droga u proizvodnji, odnosno prometu, kao i o neuobičajenim porudžbinama, krađi droga ili o drugim nedozvoljenim aktivnostima u vezi proizvodnje, odnosno prometa droga (član 31);

16a) u roku od 15 dana od dana izvršenog uvoza, odnosno izvoza ne obavijesti Ministarstvo, odnosno Agenciju o količini uvezene, odnosno izvezene droge (član 32a stav 1);

16b) u roku od 15 dana od dana prestanka važenja dozvole za uvoz, odnosno izvoz droge ne obavijesti Ministarstvo, odnosno Agenciju da nije izvršilo uvoz, odnosno izvoz droge u periodu određenom u dozvoli za uvoz, odnosno izvoz i ne vrati sve primjerke dozvole za uvoz, odnosno izvoz droge koje posjeduje (član 32a stav 2);

17) ne obezbijedi da se osobine droga ne promijene tokom tranzita ili da se ne stave pod uticaj koji bi mogao da promijeni njihove osobine i ne obezbijedi da originalno pakovanje i pečat ne budu promijenjeni (član 39 stav 3);

18) u brodu i avionu u međunarodnom saobraćaju posjeduje droge koje se koriste za ukazivanje prve medicinske pomoći, u količinama neophodnim za tu namjenu, bez prethodno dobijene dozvole koju izdaje Agencija (član 42 stav 1);

19) direktno ili indirektno oglašava ili daje informacije posredstvom medija, interneta ili na bilo koji drugi način, koje se odnose na proizvodnju, promet, upotrebu droga i metoda pomoći (član 46).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 600 eura do 6.000 eura.

Član 52

Novčanom kaznom od 100 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

1) kao vlasnik, odnosno korisnik zemljišta ne uništi samoniklo bilje koje može da se koristi za proizvodnju droge (član 17 stav 3);

2) gaji mak i/ili konoplju bez dozvole za gajenje maka i/ili konoplje i zaključenog ugovora o otkupu cjelokupnog roda sa pravnim licem registrovanim za promet maka i/ili konoplje (član 18 stav 2);

3) ne preda pravnom licu sa kojim ima zaključen ugovor o otkupu maka i/ili konoplje cjelokupan rod u roku od četiri mjeseca od dana ubiranja roda (član 19 stav 1);

4) gaji mak i/ili konoplju, a ne prijavi organu uprave nadležnom za poslove policije okolnosti koje mogu da ukažu na sumnju da su mak ili djelovi maka, odnosno konoplje neovlašćeno upotrijebljeni ili da bi se mogli neovlašćeno upotrijebiti za proizvodnju droge (rezanje, branje zelenih čahura maka) (član 20);

5) posjeduje lijek koji sadrži drogu za ličnu terapiju u količini većoj od one koju odredi ljekar (član 42a);

6) posjeduje drogu za ličnu upotrebu suprotno ovom zakonu (član 45 stav 1);

7) izda lijek koji sadrži droge licu mlađem od 18 godina života (član 45 stav 2);

8) izloži drugog djelovanju droge, osim u slučaju propisanog liječenja (član 45a).

Član 52a

Novčanom kaznom u iznosu od 100 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice ako prilikom prelaska državne granice ne prijavi carinskom organu potvrdu o neophodnosti posjedovanja lijeka koji sadrži drogu koju izdaje doktor veterinarske medicine (član 43 st. 2 i 4).

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 53

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 53a

Propis iz člana 25a stav 4 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 54

Državni savjet za sprječavanje zloupotrebe droga, u skladu sa ovim zakonom, obrazovaće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Danom obrazovanja Državnog savjeta za sprječavanje zloupotrebe droga prestaje sa radom Nacionalni savjet za sprječavanje zloupotrebe droga, obrazovan Odlukom o obrazovanju Nacionalnog savjeta za sprječavanje zloupotrebe droga ("Službeni list CG", br. 11/10 i 75/10).

Član 55

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena Zakona o proizvodnji i prometu opojnih droga ("Službeni list SRJ", br. 46/96 i 37/02).

Član 56

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".